

ПОГОДЖУЮ

Профспілковим комітетом

Солуківського ліцею

протокол від 01.09.2023 № 01

Голова ПК Наталія КРІЛЬ

СХВАЛЕНО

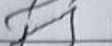
педагогічною радою

Солуківського ліцею

протокол від 01.09.2023 № 01

ЗАТВЕРДЖУЮ

Наказ від 01.09.2023 № 153

Директор Олександр ТУРЛІОВ

Освітня програма

Солуківського ліцею

Долинської міської ради

Івано-Франківської області

2023

ЗМІСТ

Розділ I. Призначення школи та засіб її реалізації

Розділ II. Опис «моделі» випускника ліцею

Розділ III. Цілі та задачі освітнього процесу ліцею

Розділ IV. Освітня програма закладу та її обґрунтування

4.1. Освітня програма школи I ступеня

4.2. Освітня програма школи II ступеня

4.3. Освітня програма школи III ступеня

Розділ V. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

Розділ VI. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому

педагогічних технологій

Розділ VII. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Розділ VIII. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Розділ IX. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Розділ X. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Розділ XI. Структура навчального року

Розділ І. Призначення закладу та засіб його реалізації.

Солуківський ліцей Долинської міської ради у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом школи.

Призначення закладу полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;

виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;

формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Школа несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за безпечні умови освітньої діяльності, дотримання державних стандартів освіти.

У відповідності до чинного законодавства загальноосвітній навчальний заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова загальна освіта;

II ступінь - базова загальна освіта;

III ступінь - середня (повна) загальна освіта.

Розділ II. Опис "моделі" випускника ліцею.

Головною метою закладу є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими. Випускник школи має міцні знання і вміння користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник вміння використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускники ліцею повинні вміти:

гнучко адаптуватися до постійно змінних життєвих ситуацій, самостійно здобувати знання, застосовувати їх на практиці;

самостійно і критично мислити, бачити труднощі, шукати шляхи раціонального їх подолання, використовувати сучасні технології, генерувати нові ідеї, творчо мислити;

грамотно працювати з інформацією (збирати необхідні для дослідження факти, аналізувати їх, висувати гіпотези, узагальнювати, зіставляти з аналогічними або альтернативними варіантами, формувати аргументовані висновки і на їх основі виявляти і вирішувати існуючі проблеми);

бути комунікабельним, контактним у різноманітних соціальних групах, запобігати конфліктним ситуаціям або вправно виходити із них;

самостійно працювати над розвитком власної моральності, інтелекту, культурного рівня.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту. Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ III. Цілі та задачі освітнього процесу в закладі

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі міста, району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної.

Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач. Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

- 1.Формування соціальної і громадянської позиції, високого рівня правової, екологічної, духовної, моральної культури;
- 2.Забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- 3.Створення основи для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- 4.Формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;
- 5.Розвиток творчих здібностей учнів, здатності до самостійного отримання та застосування знань і навичок;
- 6.Забезпечення соціально-педагогічних відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- 7.Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження щорічних курсів перепідготовки;
- 8.Проведення атестації та сертифікації педагогів;
- 9.Вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

Розділ IV. Освітня програма закладу та її обґрунтування.

4.1. Освітня програма закладу I ступеня

Освітня програма Солуківського ліцею Долинської міської ради розроблена відповідно до абзацу двадцять четвертого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», підпункту 2 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами від 24.07.2019 №688 та від 30.09.2020 №898), розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», для 1 - 2 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН від 12.08.2022 №743 - 22 (1 клас за Савченко О.Я.; 2 клас за Шияном Р.Б.); для 3 – 4 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН від 12.08.2022 №743 - 22 (розроблених під керівництвом Шияна Р.Б.)

Основними завданнями педагогічного навчання в ліцеї є реорганізація освітньої діяльності школи із засвоєння змісту навчальних предметів на формування здатності до практичного застосування набутих знань. Вивчення усіх навчальних предметів базується на принципах особистісно орієнтованого навчання. Основою методичної компетентності вчителів є досконале володіння методами проведення уроків, різноманітними формами

роботи, методичними прийомами, уміння конструювати уроки класичних типів – набуття нових знань, формування умінь і навичок, узагальнення і систематизації, контролю знань, комбінованого, а також нетрадиційних уроків, що ефективно формують здатність до нестандартного мислення, творчості, підвищують інтерес до предмету, активізують навчальну діяльність. В ліцеї створено можливість для систематичного використання сучасних мультимедійних засобів навчання, комп'ютерної, проекційної техніки, педагогічних програмних засобів. Це забезпечує можливість для досягнення навчальної діяльності – інтелектуально – творчого, морального, національно – культурного, естетичного збагачення, розвиток та закріплення на цій основі індивідуальних якостей шляхом засвоєння навчального матеріалу, вироблення умінь навчальної, трудової, організаційної, художньо – естетичної діяльності.

Мережа ліцею на 2023 – 2024 навчальний рік:

Клас	К-ть класів	Поглиблено -_- класи Профіль -_- класи	К-ть учнів в класі	Індивідуальна (сімейна) форма навчання	К-ть учнів МНВК	З них навчається на інклюзивній формі навчання
1	2	3	4	5	6	7
1	1		13	2		
2	1		10	4		
3	1		18	4		
4	1		12	3		1
Разом в 1-4кл.	4		53	13		1
5	1		20	3		1
6	1		15	1		3
7	1		14	1		
8	1		22	1		
9	1		15	2		1
Разом в 5-9 кл.	5		86	8		5
10	1		16	1	15	
11	1		16	1	15	
Разом в 10-11 кл.	2		32	2	30	
Всього 1-11 кл.	11		171	23	30	6

	Розмір ставки	Кількість дітей	Примітка
Група підготовки дітей 5 річного віку	-	-	
ГПД	-	-	
Пришкільний інтернат	-	-	

4.1 Освітня програма закладу I ступеня

Освітню програму загальної середньої освіти I ступеня розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа”, постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1-2 клас), листа МОН України від 22.05.2018 №1/9-332 щодо затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, наказу МОН України від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів; для 1 - 2 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН від 12.08.2022 №743 - 22 (1 клас за Савченко О.Я.; 2 клас за Шияном Р.Б.); для 3 – 4 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН від 12.08.2022 №743 - 22 (розроблених під керівництвом Шияна Р.Б.)

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для

досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу – 23 години на тиждень (805 годин/навч.рік); 2 класи – 25 годин на тиждень (875 годин/ навч.рік); 3 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік); 4 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти I ступеня (далі – навчальний план).

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Відповідно до мови навчання у 1 - 4 класах передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання.

На основі навчального плану заклад складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів.

Учні з особливими освітніми потребами, здобувають початкову освіту в закладі загальної середньої освіти за індивідуальними робочими навчальними планами, затвердженими наказами МОН України в інклюзивних класах.

Освітню програму школи I ступеня укладено за сімома основними освітніми галузями.

Освітні галузі 1-4 класи НУШ:

Мовно-літературна (навчання грамоти)

Іншомовна (англійська мова – 1 клас; німецька мова – 2 – 4 класи)
Математична (математика)

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна («Я досліджую світ»)

Мистецька (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво)

Технологічна (дизайн і технології)

Інформатична (інформатика з 2 класу)

Фізкультурна (фізична культура)

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» формується з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту».

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

Освітня програма (1 клас) має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань,

усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

та наскрізних умінь: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість,

ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ РОЗПОЧИНАЮТЬ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ ПОЧАТКОВА ОСВІТА, БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА, ПОВНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Початкова освіта здобувається, як правило, з 6 років. Вимогою до дитини, яку зараховують у перший клас початкової школи, є виховання у старшій дошкільній групі закладу дошкільної освіти. Період життя дитини від п'яти до шести років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Основна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Повна загальна середня освіта розпочинається після здобуття базової загальної середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію з 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття III ступеня (повної) середньої освіти цього ж навчального року. III ступінь загальної середньої освіти здійснюється для учнів 10-11 класів.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової, базової середньої та повної загальної освіти за індивідуальною чи інклюзивною формою відповідно до чинного законодавства.

ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Освітні галузі 1- 4 клас НУШ:

Мовно-літературна

Математична

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна

Мистецька

Технологічна

Інформатична (інформатика з 2 класу)

Фізкультурна

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова і літературне читання, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1-4 класи – інтегрований курс «Навчання грамоти»;

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні

фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонувананих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво або музичне мистецтво, образотворче мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі. Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей,
- проведення індивідуальних консультацій,
- проведення групових занять.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (2-4 класи) та Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1-2 класи) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів освіти у 2 класі підлягають вербальному оцінюванню, у 3 - 4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводитимуться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Робочий навчальний план на 2023-2024 навчальний рік та його обґрунтування

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги Закону України «Про освіту» від 5.09.2017р № 2145-VIII, постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» , а також типовими освітніми програмами, розробленими на їх основі та затвердженими наказами МОН від 19.02.2021 року №235 (додаток 3), від 20.04.2018 № 405 (додаток 10), від 20.04.2018 № 408 (додаток 2).

Навчальний план на 2023/2024 н.р. складений відповідно:

- для 1- 2 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН від 12.08.2022 № 743 - 22;
- для 3 - 4 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН від 12.08.2022 № 743 - 22;

**Робочий навчальний план початкової школи з навчанням
українською мовою на 2023-2024 навчальний рік**
(складено відповідно до Типової освітньої програми для 1-2 класів закладів загальної
середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року
№743 - 22 розроблених під керівництвом Савченко О. Я.)

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Кількість годин на тиждень	
	1 кл.	Разом
<i>Інваріативний складник</i>		
Українська мова	7	9
Іноземна мова (англійська)	2	
Математика	4	4
Я досліджую світ	3	3
Дизайн і технології	1	1
Інформатика	-	
Музичне мистецтво	1	2
Образотворче мистецтво	1	
Фізична культура	3	3
Усього	22	22
<i>Варіативний складник</i>		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх , освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	23	23
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження на учня	20/700	20/700

**Робочий навчальний план початкової школи з навчанням
українською мовою на 2023-2024 навчальний рік**

(складено відповідно до Типової освітньої програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року №743 - 22 та Типової освітньої програми, для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року №743 - 22, розроблених під керівництвом Шияна Р. Б.)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	2	3	4	Разом
Українська мова	5	5	5	20
Іноземна мова (німецька)	3	3	3	11
Математика	3	4	4	14
Я досліджую світ:	8	7	7	29
мовно-літературна	2	2	2	
математична - математика	1	1	1	
природнича - природознавство	2	2	2	
технологічна – трудове навчання	1	1	1	
соціальна, здоров'язбережна–основи здоров'я	1	1	1	
інформатична - інформатика	1	-	-	
Мистецтво:	2	2	2	6
Музичне	1	1	1	
образотворче	1	1	1	
Інформатика	-	1	1	
Фізична культура	3	3	3	12
Усього	21+3	22+3	22+3	84+12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	4
Індивідуальні заняття	1	1	1	4
Індивідуальні заняття	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	25	26	26	100

4.2. Освітня програма базової середньої освіти

Освітня програма для II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та наказу МОН України від 19.02.2021 року №235 (додаток 3) відповідно до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти II ступеня та наказу МОН України від 20.04.2018 року №405 (додаток 10) «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладу загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти II ступеня. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освітніх послуг. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Освітню програму для 5 - 6 класів укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна - включає українську мову (модельна програма авт. Заболотного) та літературу (модельна програма авт. Архипова, Січкара Шило), іноземну мову (англійська та німецька - модельна програма авт. Редько), зарубіжну літературу (модельна програма авт. Ніколенко);
- математична – математика (модельна програма авт. Істер) спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природнича – через предмет «пізнаємо природу» (модельна програма авт. Біда) та географію (модельна програма авт. Запороцький) - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового

світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;

- технологічна (модельна програма авт. Ходзицька) - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- інформативна (модельна програма авт. Ривкінда) - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- соціальна і здоров'язбережувальна – включає предмети «Здоров'я, безпека та добробут» (модельна програма авт. Воронцова), етика (модельна програма авт. Ашортіа) - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична через інтегрований курс «Вступ до історії України та громадянської освіти» в 5 класі (модельна програма авт. Власова) та «Всесвітня історія. Історія України» в 6 класі (модельна програма авт. Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.) - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька – інтегрований курс (модельна програма авт. Кондратова) - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна (модельна програма авт. Педан) - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Друга іноземна мова (не менше двох годин на тиждень) включається до навчального плану освітньої програми як вибірковий освітній компонент за рахунок перерозподілу навчальних годин з додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей.

Навчальний план для II ступеня (5 – 9 класи) складений відповідно до наказу МОН України від 20.04.2018 року №405 (додаток 10 для класів з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов) та від 19.02.2021 року №235 (5 – 6 класи - додаток 3).

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Зміст варіативної складової школи II ступеня навчання розроблено з урахуванням інтересів та нахилів учнів, а також з метою забезпечення безперервної освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- розвивається система індивідуальної роботи з обдарованими учнями;
- підсилення предметів інваріантної складової;
- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють світоглядне спрямування;
- індивідуальні заняття та консультації.

З метою поглиблення пізнавального інтересу учнів, піднесення духовно-моральних цінностей учнів, цілісного вивчення навколишнього світу вводяться **факультативні курси та курси за вибором:**

Факультативи:

- Основи християнської етики в 7- 8-их класах по 1 годині, у 9 класі 0,5 години (за програмою, рекомендованою МОН: Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи християнської етики» 1-11 кл. – Львів: Свічадо. (Лист МОН від 16.07.2015 № 1/11-10027) ;
- Креслення у 8 класі 1 год., 9 класі – 0,5 години (програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Лист Міністерства освіти і науки України від 19.11. 2013 №1/11-17679);
- Синтаксис простого та простого ускладненого речення у 8 класі - 1 година (за програмою курсів за вибором і факультативів з української мови. 5-11 класи / Т.Гнаткович, О.Калинич, О.Береш – Попович, М.Шкурда, О.Колінченко. – К.: Дивослово, 2019)

Особлива увага приділяється вивченню учнями рідної мови. З цією метою проводяться індивідуальні заняття у 7 - 9 класах – 2,5 год. (7 кл. - 1 год., 8 кл. – 0,5 год., 9 кл. - 1 год.) Оскільки частина учнів 5 класу зараховується із Якубівської ЗОШ І ст., в якій вивчалась англійська мова у 1 - 4 кл., тому для засвоєння програми з німецької мови для 7 класу виділено із варіативної складової навчального плану індивідуальні заняття з німецької мови в кількості 1 год.

Перелік освітніх галузей. Навчальну програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових

особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізувати вчителі у рамках освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння</p>

		<p>змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у доквіллі; будувати та досліджувати природні</p>

	природничих науках і технологіях	явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати,

			<p>ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна громадянська компетентності	і	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність самовираження сфері культури	і у	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні</p>

		<p>продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально-предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх враховано при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово – інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами здобувають базову середню освіту в закладі за індивідуальними робочими навчальними планами на індивідуальній формі навчання.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ:

- організації освітнього процесу є різні типи уроку:
- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки - семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт, відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів

(можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись і розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженими МОН України від 20.04.2018 року №405 (додаток 10 для класів з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов) та від 19.02.2021 року №235 (5 – 6 класи - додаток 3).
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять (визначення якісного показника знань шляхом проведення контрольних робіт за завданнями адміністрації школи; участь здобувачів освіти у конкурсах, олімпіадах, ЗНО та інших);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- моніторинги різних типів відповідно до графіку внутрішкільного контролю.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 року №289 затверджені рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5 – 6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття

ним освіти. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. За вибором закладу оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою. За умови використання власної шкали заклад має визначити правила переведення загальної оцінки результатів навчання семестрового та річного оцінювання до системи, визначеної законодавством, для виставлення у Свідоцтві досягнень. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. За рішенням педагогічної ради (за потреби) заклад освіти може визначити адаптаційний період впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання (Протягом першого місяця).

Свідоцтво досягнень (Додаток 1) відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. Надана форма Свідоцтва досягнень є орієнтовною, перелік предметів та інтегрованих курсів визначається закладом освіти відповідно до затвердженої освітньої програми. Перед друком Свідоцтва досягнень рекомендовано видалити зайві рядки або підкреслити назви курсів відповідно до освітньої програми закладу освіти.

Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним закладом освіти. Рекомендовано позначати особливо виражені наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки навпроти сформованого уміння. Педагогічні колективи можуть виробляти власні способи спостереження за розвитком наскрізних умінь і застосовувати у тому числі вербальні характеристики замість позначки. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу. Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року.

Рекомендується у класних журналах і в Свідоцтві перед виставленням підсумкової оцінки у відповідних графах результатів навчання зазначити

першу літеру («В», «Д», «С», «П»), що відповідає назві рівня досягнень орієнтовних критеріїв оцінювання результатів навчання з предметів (Високий, Достатній, Середній, Початковий) або за допомогою виставлення відповідних балів.

Рекомендуємо систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснювати на позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків а рівень особистих досягнень. Визначення досягнень учнів у рівнях (Високий, Достатній, Середній, Початковий) з зазначених вище галузей нададуть змогу вчителю об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю. За рішенням педагогічної ради заклад освіти може відмовитись від оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» або визначити власну шкалу оцінювання. Акцентуємо увагу, що заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання за рішенням педагогічної ради.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю у закладах загальної середньої освіти є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також звертаємо увагу на важливість урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання пропонується здійснювати на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються. Семестрове оцінювання може здійснюватися за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня

навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Звертаємо увагу, що Семестровий контроль може бути комплексним, проводитись у формі тестування тощо.

Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів. Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться. Запропоновані загальні критерії оцінювання результатів навчання (Додаток 2) є орієнтовними і можуть бути застосовані в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою. Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета можуть міститися в навчальних програмах дисциплін і конкретизуються в освітній програмі закладу освіти. Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу. Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, таблиці навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)». Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей учнів середньої школи крім уроку здійснюватиметься у формі співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Співбесіда тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей. Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує також навчально-практичне заняття та заняття

практикуму. Підсумковим оцінюванням навчальних досягнень учнів буде семестрове і річне оцінювання та державна підсумкова атестація в 9 класі.

Робочий навчальний план на 2023 - 2024 навчальний рік та його обґрунтування

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги Закону України «Про освіту» від 5.09.2017р № 2145-VIII, постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», освітню програму для 5 класу розроблено відповідно до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 19.02.2021 року № 235, (5 – 9 класи – додаток 3), а також типовою освітньою програмою, розробленою на їх основі та затвердженими наказами МОН від 20.04.2018 №405. Навчальний план на 2023/2024 н.р. складений відповідно:

- для 5 - 6 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), затвердженою наказом МОН від 19.02.2021 року № 235 (5 – 9 класи - додаток 3);
- для 7 - 9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 405 (Додаток 10);

плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план для 5 - 9 класів містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї Типової освітньої програми.

**Навчальний план закладів загальної середньої освіти для 5 - 6 класів
з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний рік**

(складено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти для 5 – 9 класів з навчанням українською мовою, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 року №235, (6-9 класи – додток 3.) розроблена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти на продовження реформи «Нова українська школа»
Навчальний план 5-6 класи

Галузь	Предмет	Індекс галузі	5 клас	6 клас
Мовно - літературна	Українська мова	МОВ	4	4
	Українська література	МОВ	2	2
	Зарубіжна література	МОВ	1,5	1,5
	Німецька мова	МОВ	3,5	3,5
	Англійська мова	МОВ	2	2
Математична	Математика	МАО	5	5
Природнича	Пізнаємо природу	ПРО	2	2
	Географія	ПРО	0	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	СЗО	1	1
	Етика	СЗО	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	ГІО	1	0
	Історія України. Всесвітня історія	ГІО	0	2
Інформатична	Інформатика	ІФО	1,5	1,5
Технологічна	Технології	ТЕО	2	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	МІО	1	1
	Музичне мистецтво	МІО	1	1
Фізична культура	Фізична культура	ФІО	3	3
Усього			31	34
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			0	0
Міжгалузеві інтегровані курси			0	0
	Робототехніка		0	0
	STEM		0	0
	Драматургія і театр		0	0

Навчальний план закладів загальної середньої освіти для 6-9 класів з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов

на 2023-2024 навчальний рік

(складено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року №405, (6-9 класи –додаток 10.)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		7	8	9	
Мови і літератури	Українська мова		2,5	2	2
	Українська література		2	2	2
	Перша іноземна мова		2	2	2
	Друга іноземна мова		2	2	2
	Зарубіжна література		2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України		1	1,5	1,5
	Всесвітня історія		1	1	1
	Основи правознавства		-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво		1	-	-
	Образотворче мистецтво		1	-	-
	Мистецтво		-	1	1
Математика	Математика		-	-	-
	Алгебра		2	2	2
	Геометрія		2	2	2
Природознавство	Природознавство		-	-	-
	Біологія		2	2	2
	Географія		2	2	1,5
	Фізика		2	2	3
	Хімія		1,5	2	2
Технології	Трудове навчання		1	1	1
	Інформатика		1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я		1	1	1
	Фізична культура		3	3	3
Разом			29+3	29,5+3	31+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації			3	3,5	2
Факультатив			1	3	1
Основи християнської етики			1	1	0,5
Синтаксис простого та простого ускладненого речення			-	1	-
Креслення			-	1	0,5
Індивідуальні заняття			2	0,5	1
Українська мова			1	0,5	1
Німецька мова			1	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження			32	33	33
Всього			32+3	33+3	33+3

4.3. Освітня програма закладу III ступеня

Освітня програма закладу для III ступеня (середня освіта) розроблена навиконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОНУ від 20.04.2018 № 408.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти III ступеня.

Робочий навчальний план для 10 - 11 класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, розробленою на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти». Робочий навчальний план містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів . В навчальному плані 10 - 11 класів до базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». В таблиці зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту. У навчальному плані зазначено кількість тижневих годин на вивчення базових предметів для досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту. За модульним принципом буде реалізовано зміст базових предметів «Фізика і астрономія», «Біологія та екологія». Розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії , біології та екології здійснюється відповідно до навчальних програм. Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку обрано два предмети – інформатику та технології.

Освітня програма школи та її статут передбачають навчання в 11 класі за технологічним профілем, де основні предмети вивчаються на стандартному рівні (вивчення математики, української мови і літератури, зарубіжної літератури, фізики, хімії, інформатики). Навчальний курс «Захист України» та основі регіональної програми збільшено на 0,5 годин тижневих за рахунок варіативної складової навчального плану для 10-11 класів (140 навчальних

годин, з яких 18 годин відводиться на проведення навчально-польових занять (зборів)).

Варіативна складова навчального плану передбачає реалізацію освітніх галузей Типового навчального плану, забезпечує підвищення та поглиблення вивчення профільних предметів, окремих розділів, сприяє свідомій орієнтації старшокласників, психологічній і практичній підготовці до здобуття обраної професії. Години варіативної складової навчального плану старшої школи використано на впровадження факультативів:

- Основи християнської етики в 10 - 11-их класах : 10 клас - 1 год., 11 клас – 1 год. (за програмою, рекомендованою МОН: Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи християнської етики» -11 кл. – Львів: Свічадо. (Лист МОН від 16.07.15 № 1/11-10027) ;

Для розвитку творчих здібностей учнів, підготовки обдарованих дітей до олімпіад, забезпечення їх інтелектуального розвитку, передусім розвитку логічного мислення і просторової уяви, алгоритмічної, графічної культури, пам'яті, уваги, інтуїції, враховуючи бажання батьків та учнів, з метою якісної підготовки учнів 10 - 11 класів до складання зовнішнього незалежного оцінювання у варіативній складовій робочих навчальних планів 10 - 11 класів введено індивідуальні заняття з української мови по 0,5 годин; з історії України в 10 кл. – 0,5 год., в 11 кл. по 1 година; з німецької мови в 11 класі – 0,5 годин.

У закладі III ступеня формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-«суд», урок-дискусійна група, урок з навчанням одних учнів іншими), інтегрований урок, проблемний урок, відеоурок, прес-конференція, ділова гра тощо. Також можна проводити на лекції, конференції, екскурсії, навчально - практичні заняття тощо.

Предмети, на вивчення яких передбачено по 0,5 (1,5; 2,5 чи 3,5 години) будуть вивчатися протягом одного семестру: або першого або другого згідно розкладу. Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладу за 5-денним навчальними тижнем.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту". Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших</p>

		<p>навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p>

		<p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна громадянська компетентності і	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та</p>

		<p>відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної</p>

		<p>характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальній програмі, затвердженій МОН від 20.04.2018 року №408 (додаток 2) для здобувачів освіти 10 - 11 класів .

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки - семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео -уроки, прес - конференції, ділові ігри тощо.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає навчальною програмою, затвердженою МОН України від 20.04.2018 року №408 (додаток 2);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять (визначення якісного показника знань шляхом проведення контрольних робіт за завданнями адміністрації школи; участь здобувачів освіти у конкурсах, олімпіадах, ЗНО та інших);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Робочий навчальний план на 2023 - 2024 навчальний рік та його обґрунтування

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги Закону України «Про освіту» від 5.09.2017р № 2145-VIII, постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» , а також Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня та затвердженими наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (додаток 2). Навчальний план на 2023/2024 н.р. складений відповідно:

- для 10 - 11 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року №408 (Додаток 2);

**Робочий навчальний план для III ступеня навчання
на 2023-2024 навчальний рік**

Робочий навчальний план для 10-11 класів (складений відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року № 408, додаток 2)

**Навчальний план
для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
Базові предмети	27	26
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети :	3	3
Технології	1,5	1,5
Інформатика	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8	8
Профільні та базові предмети:	5	5
Технології	4,5	4,5
Захист України	0,5	0,5
Факультативи:	2	1
Основи християнської етики	1	0,5
Ключ до успіху (англійська мова)	1	0,5
Індивідуальні заняття:	1	2
Українська мова	0,5	0,5
Історія України	0,5	1
Німецька мова	-	0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження	33	33
Всього	38	37

Розділ V. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

Відповідно до пункту 1 статті 20 Закону України «Про освіту», абзацу 1 частини 3 ст.9 Закону України «Про загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 №872 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами, внесеними Постановою КМ від 09.08.2017 № 588), інструктивно-методичного листа МОНмолодьспорту від 18.05.2012 №1/9-384 «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» від 25.09.2012 року № 1/9-675 листа департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської обласної державної адміністрації від 25.09.2017 №908/01-14/02.1 «Роз'яснення щодо проведення корекційно-розвиткових занять в умовах інклюзивного навчання та надбавки педагогам, які працюють в інклюзивних класах», постанови КМУ від 21.07.2021 року №765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами», витягів з протоколів ІРЦ, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створені 4 класи з інклюзивним навчанням, де навчається 6 учнів з особливими освітніми потребами. Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладі створені умови для: забезпечення безперешкодного доступу до будівель та приміщень закладу дітей з ООП; забезпечення необхідними навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками та індивідуальними технічними засобами навчання; облаштування кабінету психологічного розвантаження; забезпечення відповідними педагогічними кадрами. Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей. Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Для учнів 1 - 4 класів (з інклюзивним навчанням) навчальний план складено у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та складено відповідно до Типової освітньої програми, для 3 - 4 класів закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року № 743 - 22, розроблених під керівництвом Шияна Р. Б. Для учнів 5 - 6 класу (з інклюзивним навчанням) - відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти для 5 – 9 класів з навчанням українською мовою (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою затвердженої

наказом МОН України від 19.02.2021 року № 235 (додаток 3). Для учня 9 класу з інклюзивним навчанням) - відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405 (додаток 10). Команда супроводу розробляє комплексну програму розвитку для кожної дитини з особливими освітніми потребами, що допомагає педагогічному колективу пристосувати середовище до потреб дитини.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистент вчителя, психолог та інші) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Вона містить загальну інформацію про учня, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму та за потреби індивідуальний навчальний план. Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя.

Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи: 1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма. 2. Наявний рівень знань і вмінь. Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення:

- її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;
  - інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані психолого-медико-педагогічною консультацією).
- Вся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань. Частиною ІПР є індивідуальний навчальний план який затверджується керівником навчального закладу та переглядається двічі на рік з метою коригування. Протягом всього навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами працівниками психологічної служби (практичним психологом, соціальними педагогами) закладу та педагогічними працівниками. Практичний психолог школи надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації. Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог. Особливістю навчально-виховного процесу дітей з

особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. В індивідуальному навчальному плані передбачається від трьох до восьми годин на тиждень для проведення корекційно - розвиткових занять з урахуванням висновку психолого-медико-педагогічної консультації та типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, а саме: корекція розвитку; розвиток мовлення; лікувальна фізкультура (ритміка); соціально-побутове орієнтування та інші. Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження дітей з особливими освітніми потребами. Корекційно-розвиткові заняття проводяться відповідними вчителями-дефектологами та практичними психологами. Години виділені на проведення корекційно - розвиткових занять у зв'язку з відсутністю спеціалістів здійснюються на базі інклюзивного центру . Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально- пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою. Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів,

Індивідуальний навчальний план початкової школи з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний рік
(складено відповідно до Типової освітньої програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом МОН України від 08.10.2019 року № 1273, розроблених під керівництвом Шияна Р. Б.)
для учня 4 класу Чорного Василя Миколайовича

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
		4 клас
Мовно – літературна	Українська мова та літературне читання	7
	Іноземна мова	3
Математична	Математика	5
Природнича	Я досліджую світ	3
Соціальна і здоров'язбережувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна	Трудове навчання	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
	Індивідуальні заняття	1
Усього		23+3
Корекційно – розвиткова робота	Корекція розвитку	2
	ЛФК	1
	Корекція мовлення	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		23

**Індивідуальний навчальний план закладів загальної середньої освіти
для 5 класу з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний
рік (складено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої
освіти для 5-9 класів з навчанням українською мовою, затвердженої наказом МОН
України від 19.02.2021 року №235, (5-9 класи –додаток 3.) розроблена відповідно до
Державного стандарту базової середньої освіти на продовження реформи «Нова
українська школа»
для учениці 5 класу Тюн Іванни Василівни**

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	5 клас
Мовно-літературна		Українська мова	МОВ	4
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Німецька мова	МОВ	3,5
		Англійська мова	МОВ	2
Математична		Математика	МАО	5
Природнича	Пізнаємо природу		ПРО	2
			ПРО	0
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
		Етика	СЗО	0,5
Громадянська та історична	Україна і світ:вступ до історії та громадянської освіти		ГІО	1
			ГІО	0
Інформатична		Інформатика	ІФО	1,5
Технологічна		Технології	ТЕО	2
Мистецька	Мистецтво		МІО	1
			МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				31
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				0
Міжгалузеві інтегровані курси				0
		Робототехніка		0
		STEM		0
		Драматургія і театр		0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				31
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				28
Корекційно – розвиткова робота		Корекція розвитку		2
		Соціально – побутове орієнтування		2
		ЛФК		1
		Розвиток мовлення		2

Індивідуальний навчальний план закладів загальної середньої освіти для 6 класу з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний рік (складено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти для 5-9 класів з навчанням українською мовою, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 року №235, (5-9 класи –додаток 3.) розроблена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти на продовження реформи «Нова українська школа» для учня 6 класу Турілова Миколи Олександровича

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	6 клас
Мовно-літературна		Українська мова	МОВ	4
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Німецька мова	МОВ	3,5
		Англійська мова	МОВ	2
Математична		Математика	МАО	5
Природнича	Пізнаємо природу		ПРО	2
		Географія	ПРО	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
		Етика	СЗО	0,5
Громадянська та історична	Україна і світ:вступ до історії та громадянської освіти		ГІО	0
			ГІО	2
Інформатична		Інформатика	ІФО	1,5
Технологічна		Технології	ТЕО	2
Мистецька	Мистецтво		МІО	1
			МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				34
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				0
Міжгалузеві інтегровані курси				0
		Робототехніка		0
		STEM		0
		Драматургія і театр		0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				34
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				31
Корекційно – розвиткова робота	Корекція вад мовлення		2	
	Розвиток емоційно-вольової, когнітивної сфери		1	
	ЛФК		1	
	Корекція розвитку		2	

**Індивідуальний навчальний план закладів загальної середньої освіти
для 6 класу з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний
рік (складено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої
освіти для 5-9 класів з навчанням українською мовою, затвердженої наказом МОН
України від 19.02.2021 року №235, (5-9 класи –додаток 3.) розроблена відповідно до
Державного стандарту базової середньої освіти на продовження реформи «Нова
українська школа»
для учениці 6 класу Клим Надії Василівни**

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	6 клас
Мовно-літературна		Українська мова	МОВ	4
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Німецька мова	МОВ	3,5
		Англійська мова	МОВ	2
Математична		Математика	МАО	5
Природнича	Пізнаємо природу		ПРО	2
		Географія	ПРО	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
		Етика	СЗО	0,5
Громадянська та історична	Україна і світ:вступ до історії та громадянської освіти		ГІО	0
			ГІО	2
Інформатична		Інформатика	ІФО	1,5
Технологічна		Технології	ТЕО	2
Мистецька	Мистецтво		МІО	1
			МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				34
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				0
Міжгалузеві інтегровані курси				0
		Робототехніка		0
		STEM		0
		Драматургія і театр		0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				34
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				31
Корекційно – розвивкова робота	Корекція вад мовлення		1	
	Розвиток емоційно-вольової, когнітивної сфери		2	
	ЛФК		1	
	Корекція розвитку		1	

Індивідуальний навчальний план закладів загальної середньої освіти для 6 класу з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний рік (складено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти для 5-9 класів з навчанням українською мовою, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 року №235, (5-9 класи –додаток 3.) розроблена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти на продовження реформи «Нова українська школа»

для учня 6 класу Шершня Павла Тарасовича

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	6 клас
Мовно-літературна		Українська мова	МОВ	4
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Німецька мова	МОВ	3,5
		Англійська мова	МОВ	2
Математична		Математика	МАО	5
Природнича	Пізнаємо природу		ПРО	2
		Географія	ПРО	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1
		Етика	СЗО	0,5
Громадянська та історична	Україна і світ:вступ до історії та громадянської освіти		ГІО	0
			ГІО	2
Інформатична		Інформатика	ІФО	1,5
Технологічна		Технології	ТЕО	2
Мистецька	Мистецтво		МІО	1
			МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				34
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				0
Міжгалузеві інтегровані курси				0
		Робототехніка		0
		STEM		0
		Драматургія і театр		0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				34
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				31
Корекційно – розвиткова робота	Корекція вад мовлення			1
	Розвиток емоційно-вольової, когнітивної сфери			1
	ЛФК			1
	Корекція розвитку			1

**Індивідуальний навчальний план закладів загальної середньої освіти
для 9 класу з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних
МОВ**

**на 2023-2024 навчальний рік (складено відповідно до Типової освітньої
програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН
України від 20.04.2018 року №405, (6-9 класи –додаток 10.)
для учня 9 класу Кецура Владислава Михайловича**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
		9 клас
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (німецька)	2
	Друга іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	-
	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	1
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		31+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2
Факультатив		1
Основи християнської етики		0,5
Креслення		0,5
Індивідуальні заняття		1
Українська мова		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього		33+3
Корекційно – розвиткова робота	Розвиток емоційно-вольової, когнітивної сфери	1
	ЛФК	1
	Корекція мовлення	2

Розділ VI. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес - конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями. Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше. Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІКкомпетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

Форми здобуття повної загальної середньої освіти у закладі

Форми здобуття освіти перелічені у ст. 9 Закону України «Про освіту». Основними формами здобуття освіти є:

- інституційна (очна (денна), заочна, дистанційна, мережева;
- індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж) на робочому місці (на виробництві). Для осіб з особливими освітніми потребами організовується інклюзивне навчання за денною формою здобуття освіти.

Відповідно до змін до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 10 липня 2019 року та набрало чинності 2 серпня 2019 року батьки отримують більше можливостей для навчання дітей вдома. Батьки школярів можуть скористатися всіма видами індивідуальної форми навчання – сімейною (домашньою) освітою, екстернатом або педагогічним патронажем. Вони передбачають гнучкіший спосіб навчання та дозволяють створити індивідуальну освітню траєкторію під потреби кожної окремої дитини. Сімейна (домашня) форма освіти. Навчатися за такою формою зможуть учні, чий батьки бажають і готові самостійно організовувати освітній процес в домашніх умовах. Разом з тим учень, має бути зарахованим до закладу освіти, який відслідковуватиме його прогрес у навчанні. Батьки також мають написати заяву щодо навчання дитини за сімейною формою. Важливо, щоб дитина не відставала від однолітків, а її знання відповідали бодай рівню Держстандарту. Для цього учні проходять оцінювання 4 рази на рік, зокрема, складатимуть підсумковий контроль. У випадку поганих результатів педагогічна рада може:

- рекомендувати батькам перевести дитину інституційну форму (для учнів 1 – 4 класів);
- своїм рішенням перевести учня на інституційну форму (для учнів 5 - 9 класів).

Сумлінним батькам, які дійсно хочуть дати дітям кращу освіту, заклад всіляко сприятиме для організації процесу навчання. Так, вони отримуватимуть консультації та допомогу вчителів, їм допоможуть скласти індивідуальний навчальний план дитини, нададуть підручники та рекомендації щодо подальшого навчання.

Екстернат. Для зарахування на екстернат учень (чи його батьки) має подати заяву та документ, що підтверджує підставу для переведення. Серед поважних причин – неможливість відвідувати заняття у школі чи скласти річне оцінювання. Екстернат, зокрема, орієнтований на учнів, які опанували або можуть опанувати один чи декілька предметів, класів чи навіть рівнів освіти швидше своїх однолітків. Батьки та учні, що проживають на неконтрольованій території або на території лінії зіткнення, можуть подати документи для зарахування на екстернат у електронному вигляді. Зарахування учнів, які не мають документів про попередню освіту, проходитиме після оцінювання у закладі, де він планує навчатись.

Педагогічний патронаж. Така форма передбачена для учнів, які за станом здоров'я не можуть відвідувати школу щодня, перебувають на

стаціонарному лікуванню у закладах охорони здоров'я або потребують навчання біля лікарняного ліжка. За такого навчання важливим є партнерство між учнем, вчителем та батьками, адже вони мають спільно визначати інтенсивність та результативність навчання. Зарахування на індивідуальну форму освіти зазвичай проводиться до початку навчального року. Переведення на індивідуальну форму може відбуватись і протягом навчального року, але не пізніше ніж за 3 місяці до річного оцінювання чи державної підсумкової атестації. Однак таке обмеження не застосовується для переведення на педагогічний патронаж. Для осіб, які здобували чи здобувають освіту за кордоном або мають відношення до тимчасово окупованих територій, зарахування і переведення на екстернат можливе протягом усього календарного року.

Будь-яка форма освіти, у тому числі й індивідуальна, потребує, щоб учня зарахували до закладу – для цього потрібно подати необхідні документи. Основний документ для зарахування або переведення на індивідуальну форму навчання – це заява одного з батьків дитини або самого учня, якщо він є повнолітнім. До заяви додаються документ, що посвідчує особу учня (паспорт чи свідоцтво про народження), медична довідка № 086 – 1/о та документ про освіту, якщо він є. Можуть знадобитись і додаткові документи. Скажімо, необхідно буде документально підтвердити підстави для навчання на екстернатні або обставини для застосування педагогічного патронажу (наприклад, стан здоров'я, знаходження під вартою або засудження, статус біженця). Іноземці та особи без громадянства додатково подають копію документа, що підтверджує законність їх перебування в Україні. Внутрішньо переміщені особи, біженці та особи з документами про необхідність захисту можуть не подавати окремі документи, якщо мають на це причини.

На початок 2023/2024 н.р. всі учні навчаються на інституційній (денній) формі. Права та обов'язки учасників освітнього процесу при організації навчання за інституційною формою визначаються законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими нормативно – правовими актами у сфері загальної середньої освіти. Організація здобуття освіти за інституційною формою здійснюється відповідно до освітньої програми закладу освіти.

Індивідуальна форма здобуття освіти (екстернатна, сімейна, педагогічний патронаж) може організовуватися в закладі відповідно до Положення про індивідуальну форму роботи загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8») від 10 липня 2019 року № 955, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 року за № 852/33823. Для забезпечення індивідуальної форми здобуття освіти можуть використовуватися технології дистанційного навчання відповідно до

Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 25.04.2013 року № 466. Відповідно до написаних заяв батьків за сімейною формою навчання буде навчатися 23 здобувачі освіти.

Розділ VII. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Ліцей забезпечений працівниками у кількості відповідно до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти та вчителями, які безпосереднього задіяні у проведенні навчальних занять відповідно до затвердженої освітньої програми.

Основними завданнями освітнього процесу в закладі освіти є реорганізація освітньої діяльності ліцею із засвоєння змісту навчальних предметів на

формування здатності до практичного застосування набутих знань. Вивчення усіх навчальних предметів базується на принципах особистісно орієнтованого навчання. Основою методичної компетенції вчителя є досконале володіння методами проведення уроків, різноманітними формами роботи, методичними прийомами, уміння конструювати уроки класичних типів – набуття нових знань, комбінованого, а також нестандартних уроків, що ефективно формують здатність до нестандартного мислення, творчості, підвищують інтерес до предмету, активізують навчальну діяльність.

Професійна кваліфікація педагогічних працівників, які задіяні в освітньому процесі закладу освіти, відповідає навчальним предметам (дисциплінам), що ними викладаються, і підтверджена відповідними документами про освіту. Педагогічні працівники регулярно підвищують свій професійний рівень на курсах підвищення кваліфікації. Важливим чинником підвищення фахової майстерності вчителя є атестація, результати якої в закладі освіти свідчать про належну її організацію. Атестація педагогічних працівників проводиться відповідно до вимог Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09 вересня 2022 року № 805 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.12.2022 року № 1649/38985.

Всього освітній процес забезпечують 27 педагогічних працівників (в тому числі два сумісники, четверо перебувають у відпустці з догляду за дитиною до трьох та шести років), що становить 100% кадрової потреби. Всі педагогічні працівники мають вищу фахову педагогічну освіту. За результатами атестації педагогічним працівникам присвоєно:

- кваліфікаційну категорію: «спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії» – 12 (44 %);
- кваліфікаційну категорію: «спеціаліст першої кваліфікаційної категорії» – 10 (37 %);
- кваліфікаційну категорію: «спеціаліст другої кваліфікаційної категорії» – 2 (7%);
- кваліфікаційну категорію: «спеціаліст» – 3 (11%);

Педагогічне звання : «старший учитель» - 10 педагогів (37%) , «Учитель - методист» – 1 педагог (4%).

Розподіл працівників за віком:

- до 30 років – 7 вчителів;
- 31 – 40 років – 8 вчителів;
- 41 – 50 років – 14 вчителів;
- 51 – 60 років – 1 вчитель;
- Понад 60 років – 1 вчитель.

Стаж педагогічної роботи:

- від 0 до 10 років – 11 вчителів;
- від 11 до 20 років – 8 вчителів;
- понад 20 років – 12 вчителів.

Склад педагогічних працівників є стабільним у зв'язку з малою плінністю кадрів за останні роки. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

здійснюється роботою методичної та педагогічної рад, методичних об'єднань учителів суспільно-гуманітарного циклу, природничо-математичного циклу, вчителів початкових класів, класних керівників, команди психолого-педагогічного супроводу.

В ліцеї створено можливість для систематичного використання сучасних мультимедійних засобів навчання, комп'ютерної, проекційної техніки, педагогічних програмних засобів. Усе це забезпечує можливість для досягнення ефективності освітнього процесу – інтелектуально - творчого, морального, національно - культурного, естетичного збагачення, розвиток та закріплення на цій основі індивідуальних якостей шляхом засвоєння навчального матеріалу, вироблення умінь навчальної, трудової, організаційної, художньоестетичної діяльності.

Розділ VIII. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності відповідає рівню (44% педагогів вищої кваліфікаційної категорії, 4% учителів-методистів та 37% старших учителів); навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України; висока якість проведення навчальних занять; моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) плануємо відповідно графіка внутрішкільного контролю та моніторинг посеместрового бала.

Однак матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності згідно Положення про кабінети потребує покращення.

Завдання для забезпечення внутрішньої системи якості освіти на 2023 - 2024 навчальний рік:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичних об'єднань, педагогічні ради та психолого-педагогічні семінари;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по школі, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануємо заходи корекції;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти запланований у планах роботи психолога та соціального педагога;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, вебплатформи та форми методичної роботи (кожен учитель створює власне портфоліо, відстежуємо просування та успіхи).

Одним з сучасних викликів цієї Освітньої програми є впровадження Державного стандарту початкової освіти, нових навчальних програм для 6 класу, які почнуть діяти у 2023 - 2024 навчальному році. Адже ці документи мають новий зміст, спрямований на формування компетентностей в учнів, дотриманням діяльнісного та компетентнісного підходів, реалізацією інтегрованого навчання в 1 - 4 - их класах. Всі ці параметри потребують особливої уваги як з боку адміністрації закладу, так і з боку батьків, які перебувають з нами в партнерських

відносинах. До постійного моніторингу також належать рівень виконання планів та програм, календарно-тематичне планування вчителя, а також професійно-діяльнісності якості педагогічних працівників. Особливу увагу приділити вчителям початкових класів та вчителям які викладають у 5 – 6 класах.

Визначальними критеріями, що містять основні індивідуально-особистісні та професійно - діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування освіти повинні стати:

- професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів початкової школи;

- соціально-громадянська компетентність – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективною та конструктивною участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до

ефективної командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

- загальнокультурна компетентність – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

- мовно-комунікативна компетентність – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- психологічно - фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації;

- підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

- інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Розділ ІХ. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Розділ Х. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Для виконання освітніх програм школи на 2013/2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.

**Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня,
(затверджені наказом МОН України від 12.08.2022 року №743 - 22)**

з/п	Освітня галузь	Назва навчальної програми
1.	Мовно-літературна освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
2.	Математична освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
3.	Природнича освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
4.	Технологічна освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
5.	Інформатична освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
6.	Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
7.	Громадянська та історична освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
8.	Мистецька освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
9.	Фізкультурна освітня галузь	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи
10.	Іншомовна освітня галузь. Англійська мова (1 клас); Німецька мова (2 – 4 клас)	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти 1–2 та 3-4 класи

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня для 5 – 6 класів
(затверджені наказами МОН від 19.02.2021 №235)**

№ п/п	Назва навчальної програми
	Українська мова
	Українська література
	Зарубіжна література
	Німецька мова
	Англійська мова
	Математика
	Інформатика
	Етика
	Пізнаємо природу
.	Географія
.	Образотворче мистецтво
.	Музичне мистецтво
.	Здоров'я, безпека та добробут
.	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти (5 клас)
.	Технології
.	Історія всесвітня. Історія України (6 клас)
.	Фізична культура

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня для 7– 9 класів
(затверджені наказами МОН від 20.04.2018 №405)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Іноземна мова (німецька)
4.	Іноземна мова (англійська)
5.	Зарубіжна література

6.	Зарубіжна література
7.	Історія України
8.	Всесвітня Україна
9.	Основи правознавства
10.	Музичне мистецтво
11.	Образотворче мистецтво
12.	Мистецтво
13.	Математика
14.	Алгебра
15.	Геометрія Фізична культура
16.	Біологія
17.	Географія
18.	Фізика
19.	Хімія
20.	Трудове навчання
21.	Інформатика
22.	Основи здоров'я
23.	Фізична культура

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 20.04.2018 № 408)**

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
	Українська мова	Рівень стандарту
	Українська література	Рівень стандарту
	Біологія і екологія	Рівень стандарту
	Географія	Рівень стандарту
	Зарубіжна література	Рівень стандарту
	Інформатика	Рівень стандарту
	Історія України	Рівень стандарту
	Всесвітня історія	Рівень стандарту
	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О.І.)	Рівень стандарту
	Фізична культура	Рівень стандарту
	Хімія	Рівень стандарту

.	Іноземна мова (німецька)	Рівень стандарту
.	Захист України	Рівень стандарту
.	Фізична культура	Рівень стандарту

Розділ XI. Структура навчального року.

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою. 2023/2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2023 року та закінчується не пізніше 28 червня 2024 року. Орієнтовна структура навчального року: I семестр - з 01.09.2023 по 22.12.2023; II семестр - з 08.01.2024 по 31.05.2024. Впродовж навчального року проводяться канікули: осінні канікули - з 23.10.2023 по 29.10.2023; зимові канікули - з 23.12.2023 по 07.01.2024; весняні канікули - з 25.03.2024 по 31.03.2024. Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 31 травня 2024 року. Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, НМТ). Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом. Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – остання декада травня 2024 року; для 9-х класів – календарний тиждень після закінчення навчального року. Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада ліцею. Заклад працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну з 8.30 до 15.50 і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором. Упродовж навчального дня проводяться дві великі перерви по 20 хвилин: з 10.00 до 10.20; з 11.10 до 11.30 . При складанні навчального плану на 2023/2024 навчальний рік будуть деталізовані окремі розділи освітньої програми.